

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

Sneller door de opleiding: een logische keuze

In het najaar van 2013 werd door alle betrokken veldpartijen met het ministerie van VWS het opleidingsakkoord gesloten. Hierdoor kon een rigoureuze generieke verkorting op de medisch-specialistische vervolgoopleidingen worden afgewend. Een mooi resultaat. Maar ook een forse taak en verantwoordelijkheid. Er ligt een resultaatsverplichting, wat inhoudt dat in 2022 alle aiossen gemiddeld 4,8 maanden korter hun opleiding tot medisch specialist moeten doorlopen of beter gezegd 4,8 maanden sneller. Maar hoe? De implementatie van het competentiegericht opleiden is al enige tijd in volle gang, maar zeker niet uitontwikkeld. Veel opleiders zien dat de snelheid waarmee een aios zich bepaalde competenties eigen maakt varieert per individu. Nieuw is het individualiseren van de opleidingsduur in de medisch-specialistische vervolgoopleiding. De nieuwe regelgeving van het College Geneeskundige Specialismen (CGS) maakt deze omslag mogelijk. Was er tot voor kort per specialisme een van te voren gefixeerde opleidingsduur, straks is de snelheid waarmee de individuele aios in staat is zich competenties eigen te maken en bekwaamheidsniveaus te behalen de bepalende factor. Vanuit de basisgedachte dat de inhoud leidend is. Daar is onderwijskundig weinig op aan te merken. De komende jaren zullen aiossen en het opleidingsteam nog veel moeten investeren om te groeien in hun nieuwe rollen. De aios wordt

zelf (nog) meer verantwoordelijk voor inzicht in eerder verworven competenties en het sturen van het leerproces. Het portfolio is hierbij een handzaam instrument. Opleidingsteams moeten zich verder professionaliseren. Er is duidelijk behoefte aan toetsinstrumenten en handvatten om competenties in beroepsituaties objectief te kunnen beoordelen. We zullen tijdens dit proces op lastige dilemma's stuiten.

Positief is dat de meer excellente aiossen sneller het curriculum kunnen doorlopen en zo eerder de opleiding kunnen afronden. Maar menig aios zal de resterende opleidingstijd willen gebruiken voor verdere verdieping, om verder te groeien in verantwoordelijkheid of omdat de arbeidsmarkt krap is. Vanuit het perspectief van de aios alleszins begrijpelijk. Maar je kunt je afvragen of oneigenlijk gebruik van opleidingstijd in tijden van krimp maatschappelijk nog verantwoord is. Terug naar het opleidingsakkoord. De nieuwe regelgeving laat toe dat een aios zo lang als nodig en zo kort als verantwoord kan worden opgeleid. Met individualisering en een competentiegericht curriculum is dit mogelijk. Een uitdaging voor zowel aiossen als opleiders. De komende jaren zal er met deze benadering op een kwalitatief verantwoorde manier gewerkt worden aan het realiseren van de opgelegde bezuinigingen. Een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle wetenschappelijke verenigingen.

“
MARIANNE TEN KATE-BOOIJ

Is oneigenlijk gebruik van opleidingstijd nog verantwoord?

dr. Marianne ten Kate-Booij
voorzitter Raad Opleiding van de
Orde van Medisch Specialisten

MARLIES DE ROND

Zorg
voor een
een-tweetje
met je
nieuwe
opleider

Marlies de Rond
beleidsadviseur KNMG

COLUMN

Zonder bal kan je niet winnen

Adviezen van Cruijff voor jonge klaren

Tot voor kort hadden jonge klaren het gemakkelijk, want na hun specialisatie konden ze snel aan de slag als medisch specialist in een maatschap of in een ziekenhuis. Maar hun kansen zijn gekeerd. Ook voor hen dreigt werkeloosheid. Wat te doen als jonge specialist om je arbeidskansen te vergroten? Met het WK voetbal voor de deur dacht ik als oud-voetbalster aan de adviezen van Cruijff.

'Je moet schieten anders kun je niet scoren'

Jonge klaren hebben een aantal opties. Je kunt ervoor kiezen om naar het buitenland te gaan en daar als medisch specialist te werken. En dan keer je terug naar Nederland als de arbeidsmarkt verbetert en je werkervaring hebt opgedaan. Misschien scoor je dan wel, je hebt tenslotte meer ervaring. Op de bank zitten en wachten op jouw ideale baan lijkt mij geen optie. Dan verlies je definitief de bal.

'Als je sneller wilt spelen, kun je wel harder lopen maar in wezen bepaalt de bal de snelheid van het spel.'

Een andere mogelijkheid is om tijdelijke contracten aan elkaar te knopen en te hopen op een vaste aanstelling. Helaas biedt deze optie weinig zekerheid op een vaste aanstelling, omdat een tijdelijk contract goedkoper is voor de werkgever dan een vast contract. Jammer genoeg bepaalt de werkgelegenheid hier de snelheid van het spel en niet de werkzoekende arts.

'Zonder bal kan je niet winnen'

Je kunt ook besluiten om te gaan promoveren als voorzet naar een nieuwe baan. Bij vacatures voor medisch specialisten kan het in je voordeel werken als je bezig bent met een promotie. Ondertussen werk je aan je netwerk binnen je vakgebied doordat je actief blijft. Je

registratie als medisch specialist kun je behouden als je een aanstelling hebt als wetenschappelijk onderzoeker, op grond van gelijkgestelde werkzaamheden. Als je wilt werken in een opleidingskliniek is promoveren een belangrijke, soms zelfs onmisbare stap, in jouw carrière als medisch specialist. Door te promoveren blijf je aan de bal, zonder bal kun je namelijk niet winnen.

'Als je niet ken winnen, moet je zorgen dat je niet verliest'

Als je geen baan in je eigen specialisme kunt vinden, moet je zorgen dat je niet de hele wedstrijd verliest. Je kunt namelijk ook een nieuwe weg inslaan. Trek de stoute schoenen aan en kijk om je heen over de muren van het ziekenhuis. Misschien zijn er ook andere, nog onbekende specialismen die interessant voor je zijn. Je gaat pas zien hoe leuk een onbekend specialisme is, als je er kennis mee maakt. En met de individualisering van de opleidingsduur zijn de mogelijkheden om een korting te krijgen op de opleidingsduur vergroot. Zorg daarom voor een een-tweetje met je nieuwe opleider.

'Ieder nadeel heb zijn voordeel'

De huidige arbeidsmarkt biedt sommige specialismen een gouden kans. De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde zit voor het eerst in jaren weer vol. Er komt steeds meer belangstelling voor dit vak, ook onder net afgestudeerde basisartsen. Ook voor andere specialismen zoals bedrijfs- en verzekeringsgeneeskunde is dit een uitgelezen kans om zichzelf op een positieve manier in de etalage te zetten. Ieder nadeel heeft tenslotte ook zijn voordeel. Dus doe hier als jonge klare jouw persoonlijk voordeel mee. *knmg*

De columns op deze pagina zijn geschreven op persoonlijke titel.

Reageren kan op knmg.nl/columns.

RGS gaat digitaal: opleiding, (her)registratie en erkenning online regelen

Minder papierwerk, een snellere afhandeling van aanvragen en inzicht in de procedure. Dat voordeel gaat de Registratiecommissie Geneeskundig Specialisten (RGS) artsen bieden via het digitale systeem MijnRGS. Op 7 juli aanstaande is de aftrap: als eerste gaan dan aiossen en opleiders hun opleidingszaken volledig digitaal regelen.

De overgang naar een volledig digitaal systeem voor (her)registratie, opleiding en erkenning verloopt in fases. Als eerste zijn aiossen en opleiders aan de beurt. Vanaf 7 juli ontvangen zij aanvragen en voortgangsberichten alleen nog per e-mail en niet meer per brief. Alle zaken, zoals inschrijvingen van aiossen in het opleidingsregister en goedkeuring van het opleidingsschema verlopen vanaf dan alleen nog digitaal. In een volgende fase volgt het proces rond erkenningen en

(her)registratie van specialisten en profielartsen. Artsen krijgen een persoonlijke brief wanneer de digitaliserings-slag voor hen van start gaat.

Wat is het?

MijnRGS is een persoonlijke digitale omgeving waarin aiossen, specialisten, profielartsen, opleiders en opleidingsinstellingen op elk moment van de dag al hun zaken met de RGS online regelen. Inloggen gebeurt met DigiD. Dat maakt het systeem veilig en betrouwbaar. Deze online manier van werken scheelt artsen en aiossen

tijd en zoekwerk en geeft de RGS een basis om efficiënt te werken.

Eerste positieve ervaringen

Enkele aiossen en specialisten hebben het nieuwe systeem al getest. De eerste ervaringen zijn positief. Dr. Brackel, kinderarts: 'Het nieuwe systeem is echt een nuttige service. Je kunt snel en efficiënt gegevens vastleggen, aanvullen, corrige-

ren en uitwisselen.' Jeroen Hennevelt, projectleider MijnRGS, voegt eraan toe: 'Een systeem als MijnRGS is niet meer weg te denken uit deze tijd. We zijn erg blij dat we dit nu aan specialisten en aiossen kunnen aanbieden!'

Informatie

Alle opleiders en aiossen kregen deze week een brief met informatie over MijnRGS. Online is informatie te vinden op knmg.nl/mijnrgs. *knmg*

De weg kwijt door drank of drugs?

Kampt u als arts met een (beginnende) verslaving aan alcohol of drugs? Dan is dat niet alleen een bedreiging voor uw gezondheid en carrière, maar ook voor uw patiënten. Daarom is er nu ABS-artsen. Een laagdrempelig steunpunt, waar u hulp krijgt van professionals met specifieke expertise, ervaring en begrip voor uw situatie. Herkent u het probleem? Bel dan **0900 - 0168** of mail naar info@abs-artsen.nl. Kijk voor meer info op www.knmg.nl/abs-artsen.

Steunpunt voor artsen met een verslavingsprobleem

De medische vervolgopleidingen zijn voortdurend in beweging: van de implementatie van de algemene competenties tot interne kwaliteitszorg binnen de opleiding en instelling. Wat helpt u om de goede zaken die u al doet vast te houden? Hoe zorgt u ervoor dat u met uw opleiding de voorwaartse beweging kunt blijven maken? En vooral: hoe geeft u vernieuwingen een goede plek in uw dagelijkse praktijk? Concrete handvatten en inspiratie hiervoor krijgt u op het MMV-congres. U hebt een ruime keuze uit praktische workshops en flitstrainingen, het Netwerk-café, inspirerende plenaire sessies en persoonlijke afspraken met deskundigen van MMV op Maat.

Programma en inschrijven: knmg.nl/modernisering/congres

Wanneer en waar?

Woensdag 10 december van 9.30 tot 17.30 uur in congrescentrum NBC te Nieuwegein.

Korting op toegangsprijs

De entree voor het congres bedraagt 295 euro. U kunt gebruikmaken van aantrekkelijke kortingen:

- vroegboektarief: 195 euro (bij inschrijving vóór 1 september 2014);
- combitarief opleider-aio: 350 euro (= toegang voor één opleider en één aio, uitsluitend bij gelijktijdige inschrijving);
- combitarief opleidingsgroep: 442,50 euro (= toegang voor twee opleiders uit één opleidingsgroep, uitsluitend bij gelijktijdige inschrijving).

Accreditatie – 6 punten

Aan het MMV-congres Voortdurend Bewegend zijn 6 accreditatiepunten toegekend door het Accreditatiebureau Algemene Nascholing (knmg.nl/aban).

U krijgt:

- Keuze uit veel praktische workshops en flitstrainingen;
- Persoonlijk advies en concrete handvatten bij MMV op Maat voor opleidingsgroepen of individueel;
- Bevlogen toespraak door prof. dr. Albert Scherpbier over de ontwikkelingen in de kwaliteitszorg van de medische vervolgopleidingen;
- Sparren met collega's in het Netwerkcafé;
- Inspiratie en motivatie uit de praktijk van de deelnemers.

Onderwerpen

U kunt kiezen uit 23 workshops en 12 flitstrainingen over allerlei onderwerpen, zoals het individueel opleidingsplan, reflectie, kwaliteitszorg medische vervolgopleidingen, dedicated schakeljaar, leiding geven aan opleidersgroepen en vorming van een profiel tijdens de opleiding. *knmg*

Meer bijeenkomsten van MMV

Met verschillende onderwerpen kunt u al eerder aan de slag. Op knmg.nl/modernisering/agenda vindt u workshops en bijeenkomsten, zoals:

- Carrousel 'Opleiden in algemene competenties' op 11 en 25 september 2014 - 3 accreditatiepunten
- Workshop 'Draagvlak vergroten bij collega's' op 2 oktober 2014 - 2 accreditatiepunten
- Congres 'Patiëntveiligheid' op 8 oktober 2014 - 3 accreditatiepunten

Meer informatie en aanmelden: knmg.nl/modernisering/agenda

PRAKTIJKDILEMMA

VEELGESTELDE VRAGEN AAN DE KNMG ARTSENINFOLIJN

Ik ga op vakantie en neem mee... de Schengenverklaring

Mijn patiënt gaat op vakantie en vraagt mij een zogenaamde Schengenverklaring in te vullen voor de Ritalin die ik heb voorgeschreven. Moet of mag ik dat als behandelend arts doen?

Antwoord KNMG Artseninfolijn

Ja. Bij gebruik van medicatie vallend onder de Opiumwet vereist het Schengenverdrag dat deze patiënten op reis binnen het Schengengebied een 'verklaring' bij zich dragen waaruit blijkt dat een arts hen het gebruik van die medicijnen heeft voorgeschreven. Deze kunnen patiënten downloaden op de website van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Dat geldt voor onder andere sterke pijnstillers, medicinale cannabis en ook voor Ritalin. De verklaring voorkomt dat patiënten op reis (juridische) problemen krijgt, als bij hen deze middelen vallend onder de opiumwetgeving worden aangetroffen. De verklaring wordt ondertekend door de voorschrijvend arts en gewaarmerkt door de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Hij is dertig dagen geldig.

Geen waardeoordeel

Het is een behandelend arts volgens de KNMG-regels inzake het omgaan met medische gegevens verboden om voor zijn of haar eigen patiënten een zogenaamde 'geneeskundige verklaring' af te geven. Voorbeelden hiervan zijn verklaringen, waarin een arts aangeeft of een patiënt wel of niet in staat is auto te rijden, te werken, een rechtszitting bij te wonen of in aanmerking komt voor een invalidenparkeervergunning. Een geneeskundige verklaring is dus een verklaring waarin een arts op verzoek van de patiënt of een derde een waardeoordeel geeft over een belang dat is gelegen buiten de medische behandeling of begeleiding van die patiënt.

Wel feitelijke informatie

Een behandelend arts mag met toestemming van de patiënt wel feitelijke medische informatie verstrekken. Feitelijke medische informatie, is informatie die de facto ook in het dossier van de patiënt vermeld staat. Bijvoorbeeld dat bij een patiënt een bepaalde diagnose is gesteld of dat de arts aan de patiënt bepaalde medicatie heeft voorgeschreven.

Dossier vormt basis

Alhoewel de term 'verklaring' in de term Schengenverklaring misschien anders doet vermoeden, verstrekken artsen met de verklaring slechts feitelijke medische informatie: uit het dossier blijkt immers als het goed is ook dat de medicatie door hen is voorgeschreven. In het algemeen dient de voorschrijvend arts de verklaring op verzoek van de patiënt dan ook op basis van de gegevens uit het dossier in te vullen. De patiënt heeft op grond van de WGBO immers ook recht op inzage in en afschrift van zijn dossier. *knmg*

Vraag? KNMG Artseninfolijn

De KNMG-Arsteninfolijn adviseert KNMG-leden gratis over gezondheidsrechtelijke- en medisch-ethische vragen. Kijk op knmg.nl/faq voor veelgestelde vragen, bel 030 2823 322 of mail: artseninfolijn@fed.knmg.nl.

Addendum Jeugd: ondersteuning voor huisartsen en gemeenten

Per 1 januari 2015 worden alle vormen van jeugdhulp naar de gemeenten gedecentraliseerd. In de nieuwe situatie hebben huisarts en gemeente elk een eigen rol in de zorg voor de jeugd. Om de jeugdige patiënt goed te kunnen helpen is het belangrijk dat zij op de hoogte zijn van elkaars rol en aanbod. De Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) willen hun leden hierbij ondersteunen en hebben daarom het 'Addendum jeugd' ontwikkeld. Dit is een bijlage bij de reeds bestaande werkmap 'Huisarts en gemeente. Samen werken in de wijk'.

Via lhv.nl/huisartsengemeente is het interactief digitaal document waarin notities en opmerkingen kunnen worden bijgehouden, te downloaden. Het document is makkelijk printbaar.

In het addendum vinden huisartsen en gemeenten informatie over:

- De feitelijke overheveling: wat houdt de Jeugdwet precies in?
- Wat is de rol van gemeente en huisarts?
- Wat betekent de Jeugdwet voor samenwerking tussen huisarts en gemeente?

Het addendum sluit af met een praktisch stappenplan voor huisarts en gemeente. Welke onderwerpen zijn belangrijk om te bespreken? Wat zijn aandachtspunten?

Nieuwe AMS regelt betrokkenheid en verantwoordelijkheid medisch specialist in dienstverband

Strategische betrokkenheid van medisch specialisten in dienstverband bij ontwikkelingen binnen het ziekenhuis. Dat is één van de concrete resultaten van de vernieuwde arbeidsvoorwaardenregeling (AMS) voor de medisch specialist in dienstverband in algemene ziekenhuizen. De AMS sluit hiermee beter aan op het veranderende zorgveld waar de medisch specialisten mee te maken hebben, zoals de groeiende vraag om kostenbeheersing.

De vernieuwde regeling biedt de medisch specialist in dienstverband concrete kaders en handvatten waarmee zij zich beter kunnen organiseren in relatie tot de raad van bestuur, de medische staf en de stafmaatschap. Dit is nodig om de verantwoordelijkheidsverdeling en betrokkenheid verder te verbeteren. Dat komt ook de kwaliteit van de medisch-specialistische zorg ten goede.

Gezond en veilig werken

Met het leveren van een goede kwaliteit van zorg, rekening houdend met de toekomstige zorgvraag en kostenbeheersing, ligt de nadruk vaak op efficiency-verbetering. Hoewel het goed is aan te sluiten bij de ontwikkelingen in de zorg, mag dit niet ten koste gaan van gezondheid en veilig werken. Zowel met het oog op de kwaliteit van zorg als voor de gezondheid van de arts. De

AMS-regeling biedt daarom voorwaarden voor gezond en veilig werken. De regeling voorziet in de behoefte om heldere afspraken te maken over roosteren en de hersteltijd na diensten (zie ook blz. 1254).

Samenwerking OMS en LAD

Voor de nieuwe arbeidsvoorwaarden voerden de Orde van Medisch Specialisten (OMS) en de Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband (LAD) onderhandelingen met de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ). Er worden diverse informatiebijeenkomsten georganiseerd. Kijk op amsvernieuwing.nl voor de data en inschrijving. Op deze website staat ook meer informatie over de AMS-regeling, een informatiefilmpje en een overzicht met antwoorden op veelgestelde vragen.

Federatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche
Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.J. van der Gaag, voorzitter
F.C. Raasveldt, algemeen directeur
L. Wigtersma, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 030 2823 800, info@fed.knmg.nl, knmg.nl

LAD
Landelijke vereniging van
Artsen in Dienstverband
J.G. van Enk, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 030 6702 702
bureau@lad.nl
lad.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor
Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
G.B.S. Penders, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 2040 620
kwaliteitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

OMS
Orde van Medisch
Specialisten
F.H.G. de Grave, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 030 2823 650
secr@orde.nl
orde.nl

FEDERATIEPARTNERS
KAMG
Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
mw. F.P. Koning-van den Berg van Saparoea, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 3033 662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LHV
Landelijke Huisartsen
Vereniging
S.R.A. van Eijck, voorzitter
L. Hennink, algemeen directeur
tel. 030 2823 723
lhv@lhv.nl
lhv.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging
voor Verzekeringsgeneeskunde
W.A. Faas, voorzitter
mw. C.F.M. Woldberg, directeur
tel. 030 6868 764
secretariaat@nvvg.nl
nvvg.nl

VerenSo
Specialisten in
ouderengeneeskunde
mw. N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
F.J. Roos, directeur
tel. 030 2823 481
info@verenso.nl
verenso.nl

